

DECRET 38/2018, DE 16 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'ESTABLEIX LA RESERVA MARINA DE LA PUNTA DE SA CREU I S'HI REGULEN LES ACTIVITATS D'EXTRACCIÓ DE FLORA I FAUNA MARINA I LES ACTIVITATS SUBAQUÀTIQUES, I ES MODIFICA EL DECRET 41/2015, DE 22 DE MAIG, PEL QUAL ES REGULEN LES ACTIVITATS D'EXTRACCIÓ DE FLORA O FAUNA MARINA I LES ACTIVITATS SUBAQUÀTIQUES A LES RESERVES MARINES DE LES AIGÜES INTERIORS DEL LITORAL DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 144, de 17 de novembre de 2018)

I

Les reserves marines són àrees marines on es limita l'explotació dels recursos marins vius per incrementar la repoblació d'alevins i fomentar la proliferació de les espècies marines objecte d'explotació o protegir els ecosistemes marins amb característiques ecològiques diferenciades. D'acord amb l'article 8.3 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, pot ser objecte de regulació en el si de les reserves marines qualsevol activitat que pugui afectar els recursos marins vius, i ho han de ser necessàriament totes les activitats d'extracció de flora o fauna marines i les activitats subaquàtiques.

A l'empara del Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears ha establert, des de 1999, una xarxa de reserves marines al litoral balear que ha demostrat ser una eina de gestió important per recuperar les poblacions de peixos comercials i per conservar els hàbitats naturals marins.

Mitjançant el Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, es fixen uns principis comuns en matèria de reserves marines a l'àmbit de les Illes Balears i s'estableixen els requisits mínims que ha de complir qualsevol àrea marina que es declari reserva.

II

L'àrea marina de la Punta de sa Creu presenta un valor ecològic i pesquer considerable, atès que, tal com posà de manifest l'estudi científic encomanat l'any 2017 pel Consell Insular de Formentera, és un «punt calent» de biodiversitat marina i té una importància capital per a la flota d'arts menors de Formentera. S'han inventariat fins a 23 hàbitats bentònics diferents, entre els quals destaquen la praderia de posidònia, les comunitats d'algues fotòfiles i el coral·ligen sobre fons dur.

Així mateix, la zona inclou part de la zona d'especial conservació (ZEC) la Mola (ES 5310024), aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 3 de març de 2006, en el marc de la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

¹ Aquest Decret s'ha vist afectat pel Decret 15/2022 de 16 de maig, pel qual s'estableix un Pla de Gestió per a la Pesca Professional Artesanal a les Aigües Interiors de les Illes Pitiüses i es modifica el Decret 38/2018, de 16 de novembre ([BOIB núm. 65, de 19 de maig de 2022](#)).

L'estudi científic ha posat de manifest que la Punta de sa Creu, tot i que disposa d'una biomassa de peixos vulnerables a la pesca relativament important, pot contenir poblacions de peixos amb valors de diversitat i biomassa molt superiors als observats, perquè aquests són molt enfora de la capacitat de càrrega potencial i dels valors màxims teòrics que la qualitat de l'hàbitat avala. En la zona es practiquen activitats que tenen una relació directa amb els recursos pesquers: l'exploten de manera tradicional, fins i tot amb 8 tipus diferents d'ormejos o mètiers, les embarcacions professionals d'arts menors d'Eivissa i de Formentera, és objecte d'una intensa pesca recreativa de superfície (volantí i curricà) i submarina, i també s'hi du a terme busseig recreatiu turístic. Per tal de recuperar poblacions de peixos properes a les potencials, és necessari regular-hi aquestes activitats perquè les autoritzables es practiquin de manera compatible amb la conservació de la riquesa biològica i dels recursos marins vius.

Per tot l'anterior i atès el suport de la Confraria de Pescadors de Formentera, el 31 de març de 2017, el Ple del Consell Insular de Formentera va aprovar per unanimitat demanar a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca la creació d'una reserva marina d'una àrea de 1.059 hectàrees a la zona de la Punta de sa Creu, entre la Punta de la Fernanda i la Punta des Far, en les aigües interiors de l'entorn del massís rocós de la Mola.

III

D'altra banda, la proximitat de la nova reserva marina amb la Reserva Marina dels Freus d'Eivissa i Formentera i la coincidència de la totalitat d'interessats en ambdues reserves recomana, per motius d'economia i eficàcia, la modificació de la Comissió de Seguiment d'aquesta darrera reserva per adaptar-la a la nova situació.

Així mateix, l'experiència en la gestió i els resultats del seguiment de les reserves marines existents a la comunitat autònoma aconsellen fer algunes modificacions puntuals del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, pel que fa als ormejos de pesca professional i al control tant de la pesca professional com de la pesca recreativa de superfície.

IV

Pel que fa a l'àmbit competencial, l'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors. En l'ús d'aquestes atribucions, es va aprovar la Llei 6/2013, que en l'article 8 regula la figura de les reserves marines. En concret, l'article 8.1 indica que les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Al mateix temps, l'apartat 2 de l'article 8 esmentat estableix clarament la competència autonòmica tant per crear o definir els límits de la reserva com per gestionar-la, atès que delimita aigües exteriors.

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, queden suficientment justificats els principis de bona regulació següents: de necessitat i eficàcia, perquè aquesta norma és l'instrument més adequat per garantir la conservació dels recursos pesquers a la zona; de proporcionalitat, atès que la creació de la reserva s'ha d'entendre com un

desplegament reglamentari de primer grau de l'article 8.1 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears, que estableix que «les reserves marines només poden ser creades, modificades o revocades per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears»; de seguretat jurídica, atès que es tracta d'una norma, i s'insereix amb caràcter estable en el marc normatiu autonòmic; de transparència, en relació amb la qual s'ha de destacar la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració de la norma, i, finalment, d'eficiència, atès que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries o accessòries.

Per acabar, s'ha de fer esment al Decret 24/2015, de 7 d'agost, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que disposa en l'article 2.8 que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de recursos marins i pesca marítima en aigües interiors.

Durant el tràmit d'elaboració d'aquesta norma s'han consultat les entitats representatives dels sectors afectats i el Consell Pesquer de les Illes Balears, i se n'ha donat compte a la Comissió Europea mitjançant la Secretaria General de Pesca del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.

Per tot això, a proposta del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 16 de novembre de 2018,

DECRET

Article 1. Objecte i delimitació

L'objecte d'aquesta norma és crear la Reserva Marina de la Punta de sa Creu, que està compresa per les aigües interiors incloses dins la zona, representada en l'annex 1, i delimitada per les coordenades que s'indiquen a continuació, referides al sistema geodèsic ETRS 89, sistema de coordenades geogràfiques en graus, minuts i segons:

- 38º 40' 35,156" N / 001º 32' 3,854" E (Punta de la Fernanda)
- 38º 42' 9,502" N / 001º 32' 2,044" E
- Intersecció del paral·lel 38º 42' 9,502" N amb la línia que delimita les aigües exteriors
- Intersecció de la línia de costa amb la línia de base recta entre aigües interiors i exteriors (a les proximitats de la Punta del Far)
- Línia de costa de l'illa de Formentera en direcció oest fins a la intersecció amb el meridià 001º 32' 3,854" E (Punta de la Fernanda)

Article 2. Prohibicions

1. Dins l'àrea de la Reserva Marina es prohibeix:
 - a) Tota classe de pesca marítima i d'extracció de flora i fauna marines, amb les excepcions que s'indiquen en el punt 2.
 - b) La captura i la retenció a bord de les espècies incloses en l'annex 1 del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les

aigües interiors del litoral de les Illes Balears. En el cas de captura accidental d'algun exemplar, s'ha de llançar a la mar immediatament, tant si és viu com si és mort.

- c) Tota classe de pesca marítima i de marisqueig entre la línia de costa i els deu metres de fondària, a excepció de l'ús de l'aparell tradicional del rall.²
- 2. S'exclouen de la prohibició que estableix el punt 1.a):
 - a) L'exercici de la pesca marítima professional de la modalitat d'arts menors, amb les característiques que s'estableixen en l'article 3.
 - b) L'exercici de la pesca marítima i el marisqueig recreatiu des d'embarcacions, amb les característiques que s'estableixen en l'article 4.
 - c) La presa de mostres de flora i fauna marines amb finalitats científiques o divulgatives, que requereix l'autorització expressa de la Direcció General de Pesca i Medi Marí.

Article 3. Pesca professional d'arts menors

1. Derogat³

2. Les embarcacions inscrites en aquest cens que acreditin professionalitat d'acord amb l'Ordre de 21 de juny de 2000 poden sol·licitar la llicència per a la pesca professional d'arts menors a la Reserva Marina a la Direcció General de Pesca i Medi Marí, la qual l'ha de lliurar o renovar anualment. A l'efecte del seguiment de l'activitat pesquera i de l'evolució dels recursos marins dins la Reserva, els responsables de les embarcacions incloses en el cens han de dur un registre de les captures obtingudes amb els documents que poden obtenir a la Direcció General de Pesca i Medi Marí. No presentar el registre de captures comporta la pèrdua de la llicència.

3. Els únics ormejos permesos per a la pràctica de la pesca professional d'arts menors dins la Reserva Marina són els prevists en els punts a) (xarxes d'emmallament) i e) (ormejos d'ham) de l'article 4.1 del Decret 41/2015.

4. Pel que fa a les xarxes d'emmallament, la malla mínima serà de 89 mil·límetres de llum (4,5 passades), tot respectant les excepcions que estableix l'article 4.1.a) del Decret 41/2015 per al moll i el gerret. No obstant això, no es pot utilitzar cap classe de xarxa d'emmallament entre l'1 de novembre i el 31 de març.⁴

5. D'acord amb l'article 4.3 del Decret 41/2015, mitjançant una ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, es pot especificar, si és el cas, les característiques tècniques, la longitud màxima i els períodes hàbils de cala dins la Reserva Marina d'aquests ormejos.

Article 4. Pesca recreativa i marisqueig recreatiu

1. La pesca recreativa i el marisqueig recreatiu només es poden practicar des d'embarcacions entre l'1 de juliol i el 31 de març, i d'acord amb les condicions que estableix l'article 5 del Decret 41/2015. Queda prohibida la pesca recreativa des de terra.

2. Per a la pràctica de la pesca recreativa des d'embarcacions, s'ha de sol·licitar una llicència específica, que la Direcció General de Pesca i Medi Marí ha de lliurar o renovar bianualment.

² Lletra modificada pel Decret 15/2022, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

³ Apartat derogat pel Decret 15/2022, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

⁴ Apartat modificat pel Decret 15/2022, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

3. Els únics ormejos permesos per a la pràctica de la pesca recreativa i el marisqueig recreatiu dins la Reserva Marina són el rall, el volantí, la potera i la fluixa. En el seu cas, les línies podran ser manuals o amb canya de rodet.⁵

4. D'acord amb l'article 5.2 del Decret 41/2015, mitjançant una ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca es pot especificar, si és el cas, els dies en què es poden practicar la pesca recreativa i el marisqueig recreatiu dins la Reserva Marina, l'horari d'activitat i els períodes hàbils d'ús dels diferents ormejos.

5. S'estableix un màxim de dues línies per embarcació per a la pesca de fluixa.

6. En cap cas no es podran utilitzar peixos o cefalòpodes vius d'esca.

Article 5. Activitats subaquàtiques

1. Les activitats subaquàtiques, tant en apnea com amb escafandre autònom, s'han de practicar d'acord amb les condicions que fixa l'article 9 del Decret 41/2015.

2. Per bussejar a les zones de la Reserva Marina incloses en l'àmbit del LIC la Mola (ES 5310024), s'ha de complir el marc normatiu que preveu el Pla de Gestió de LIC.

3. El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, mitjançant una ordre, pot fixar un nombre màxim d'autoritzacions per a la reserva o per a zones de la reserva.

4. La Direcció General de Pesca i Medi Marí ha de denegar els permisos als clubs o als centres de busseig amb sancions d'inhabilitació vigents per incompliment de la normativa.

Article 6. Mesures per garantir la conservació dels recursos marins

1. D'acord amb l'article 6.2 de la Llei 6/2013, per garantir la conservació dels recursos marins, la Direcció General de Pesca i Medi Marí, segons els resultats del seguiment científic de la zona i amb l'informe tècnic previ del Servei de Recursos Marins, pot establir mesures de regulació més restrictives de l'esforç pesquer per a la pesca artesanal i recreativa, zones o períodes de veda o limitacions per al busseig i altres activitats per preservar els recursos marins i pesquers.

2. A l'empara de l'article 98.1 de la Llei 6/2013, els guardes de la Reserva Marina, que s'encarreguen de les tasques de seguiment, control i vigilància de les activitats a la zona, poden interposar les denúncies que corresponguin en cas que s'incompleixi la normativa.

Article 7. Comissió de Seguiment

1. D'acord amb l'article 8.7 de la Llei 6/2013, i amb la finalitat de promoure la participació pública, la Reserva Marina ha de disposar d'una comissió de seguiment amb funcions informatives i consultives. Aquesta Comissió de Seguiment ha d'estar formada pels membres següents:

- Una persona de prestigi reconegut en la matèria, nomenada pel conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, a proposta del director general de Pesca i Medi Marí, qui la presidirà.
- Dos representants de la Direcció General de Pesca i Medi Marí.
- Un representant de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Un representant del Parc Natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.
- Un representant del Consell Insular d'Eivissa.

⁵ Apartat modificat pel Decret 15/2022, de 16 de maig, esmentat en la nota 1.

- Dos representants del Consell Insular de Formentera.
- Un representant dels ajuntaments d'Eivissa i de Sant Josep, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de la Federació Balear de Confraries de Pescadors.
- Un representant de la Confraria de Pescadors d'Eivissa.
- Un representant de la Confraria de Pescadors de Formentera.
- Un representant de la Federació Balear de Pesca i Càsting.
- Un representant de l'Associació de Clubs Nàutics de Balears.
- Un representant dels centres de busseig de Formentera, elegit entre ells mateixos.
- Un representant dels centres de busseig d'Eivissa, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de les associacions de pescadors d'esplai de la zona, elegit entre ells mateixos.
- Un representant de les institucions científiques.
- Un representant del sector turístic de Formentera.
- Un representant de les organitzacions de conservació de la naturalesa, elegit entre elles mateixes.
- Un persona experta designada pel conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

2. Aquesta Comissió també serà la de seguiment de la Reserva Marina dels Freus d'Eivissa i Formentera.

3. El règim jurídic d'organització i funcionament de la Comissió és el que preveu la legislació reguladora dels òrgans col·legiats de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

4. El conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, mitjançant una ordre, pot modificar la composició de la Comissió de Seguiment, i afegir-hi o suprimir-ne membres.

Article 8. Infraccions i sancions

El règim sancionador aplicable a les infraccions que disposa aquest Decret és el que estableixen els capítols I, II, III i IV del títol XII de la Llei 6/2013 i les disposicions que hi concorden.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Disposició addicional única. Modificacions del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears

1. Es modifica l'article 4.a) del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, que té la redacció següent:

Xarxes d'emmallament, tresmallades o no, amb una malla mínima de 80 mm de llum (5 passades). Exclusivament per a la captura del moll, i durant el període autoritzat, xarxes, tresmallades o no, amb una malla mínima de 50 mm de llum (8

passades). Exclusivament per a la captura del gerret, i durant el període autoritzat, xarxes d'una sola tela amb una malla mínima de 35 mm de malla (11 passades).

2. Es modifica l'article 4.2 del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, que té la redacció següent:

Les xarxes molleres i les xarxes de gerret esmentades en el punt 1.a) només es poden calar durant un temps màxim de tres hores, fent primes o albes. Les xarxes dedicades a la pesca de la llagosta només es poden calar durant un temps màxim de vint-i-quatre hores.

3. S'incorpora un nou apartat a l'article 5 del Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques a les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears, que té la redacció següent:

A l'efecte del seguiment de l'activitat pesquera i de l'evolució dels recursos marins a la Reserva, els armadors de les embarcacions amb llicència de pesca recreativa han de dur un registre de la seva activitat dins les reserves marines, que comunicaran periòdicament a la Direcció General de Pesca i Medi Marí preferentment de manera electrònica, mitjançant els dispositius que aquesta Direcció General habiliti. No presentar el registre d'activitats comporta la pèrdua de la llicència.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única. Normativa derogada

Queda derogat l'article 3 de l'Ordre del conseller d'Economia, Agricultura, Comerç i Indústria de dia 5 d'octubre de 1999, per la qual es creen les comissions de seguiment de les reserves marines del nord de Menorca i dels Freus d'Eivissa i Formentera.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Desplegament normatiu

S'autoritza el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEX 1⁶

⁶ Vegeu [BOIB núm. 144, de 17 de novembre de 2018](#).